

Dyslexie - Specifická porucha učení

Dyslexie se projevuje obtížemi ve čtení. Čtení je pomalé, namáhavé, neplynulé, s méně chybami, nebo naopak rychlé, uspěchané, se zvýšenými chybami. Děti s dyslexií mají také problémy s intonací a melodií vět (monotónní čtení), špatně zvládají dýchání. Někdy opakují začátek slov, přeskakují řádky a obtížně se v textu orientují. Při čtení dochází k typickým specifickým chybám, které vedou k chybnému čtení nebo dokonce překrucování slov.

PROBLÉMY S POROZUMĚNÍM A INTERPRETACÍ ČTENÉHO TEXTU

- Nejprve dítěti přečtete text nahlas a poté mluvíte o tom, o čem text byl. Žák tak snáze pochopí obsah textu.
- Při prvním čtení textu se s žákem střídejte – jednu větu dítě, jednu větu vy a tak dále až do konce textu.
- Čtete těžší nebo delší slova společně se svým žákem tiše a pomalou rychlostí. Přizpůsobte se rychlosti čtení žáka.
- Zaměřte se na obtížná slova. Vyhledejte je se svým žákem v textu a každé slovo si společně několikrát přečtete. Můžete je číst i jako dospělí.

ZÁMĚNY PODOBNÝCH PÍSMEN: B-D-P; M-N; A-E

- Žák potřebuje více času na zvládnutí písmen. Použijte multisenzoriální přístup, aby žák vnímal písmena všemi smysly. Písmena pište dohromady do mouky, písku, modelujte je modelínou atd.
- Vytvořte obrázkové kartičky ze dvou problematických písmen a nechte je žákům používat, dokud je zcela nezafixují. Žáci zakroužkují dvojice písmen, vyhledávají je v časopisech, skládací abecedě apod.

VYNECHÁVÁNÍ NEBO PŘIDÁVÁNÍ PÍSMEN, SLABIK, HÁDÁNÍ KONCOVEK SLOV

- Pro hádání slov a koncovek je třeba trénovat zrakové vnímání - rozbor a syntézu, postavu a pozadí, pravolevou orientaci, úkoly pro rozvoj motorické koordinace a vnímání.
- Předložte žákovi ke čtení graficky náročnější text, např. tištěný různými fonty, bez obrázků. tisk je jednobarevný.
- S žákem upevňujeme tvary písmen. Používáme různé pomůcky, např. písmena z různých materiálů, malba písmen atd.

Dyslexie - Specifická porucha učení

PROBLÉMY S POROZUMĚNÍM A INTERPRETACÍ ČTENÉHO TEXTU

- Nejprve dítěti přečtete text nahlas a poté mluvíte o tom, o čem text byl. Žák tak snáze pochopí obsah textu.
- Při prvním čtení textu se s žákem střídáte – jednu větu dítě, jednu větu vy a tak dále až do konce textu.
- Čtete těžší nebo delší slova společně se svým žákem tiše a pomalou rychlostí. Přizpůsobte se rychlosti čtení žáka.
- Zaměřte se na obtížná slova. Vyhledejte je se svým žákem v textu a každé slovo si společně několikrát přečtete. Můžete je číst i jako dospělí.

VYNECHÁNÍ DIAKRITICKÝCH ZNAMÉNEK

- Použijeme papírové nebo plastové proužky s předepsanými slovy/věťmi bez diakritických znamének. Žáci pak doplní pouze chybějící diakritická znaménka nad danými písmeny. Stejným způsobem můžeme použít krátký text.
- Metoda barevného kódování. V tištěném textu žák barevně obtahuje háčky.
- Žák by měl psát diakritická znaménka ihned, v okamžiku psaní písmena.

NESPRÁVNÁ TECHNIKA ČTENÍ NAPŘ. DVOJITÉ NEBO TICHÉ ČTENÍ

- Použijte metodu oblouku. Tužkou nakreslete pod slovo oblouky odpovídající slabikám slov.
- Nesprávnou techniku dvojitého čtení odstraňujte hlasitým slabikováním. Předpokladem úspěchu je však znalost jednotlivých písmen.

Dyslexie - Specifická porucha učení

ČTENÍ

Problémy s porozuměním a hledáním textu

Problém s učením cizího jazyka

Dělat specifické chyby

KOMUNIKACE

Nepřesné porozumění řeči

Podivné výrazy

Problémy s porozuměním pokynům

SOCIÁLNÍ DOPADY

Strach z čtení nahlas před ostatními lidmi

Nízké sebevědomí

Problémy s nesplněním očekávání dospělých

ORGANIZACE

Potíže s organizací sebe a své práce

Nedostatek orientace v čase a prostoru

Problémy s koncentrací

KOMORBIDITY

Někdy souvisí s jinými specifickými poruchami učení, ADHD, poruchami autistického spektra (ASD) a dalšími

Příloha pro dyslexii - Specifická porucha učení (české zdroje)

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY:

- <http://www.naucsecist.cz/>
- <https://www.kaminet.cz/>
- [Tablexia](#)
- <https://www.vcelka.cz/>

BIBLIOGRAFIE:

- Jucovičová D., Žáčková H. *Dyslexie*. D+H, Praha, 2004
- Selikowitz M. *Dyslexie a jiné poruchy učení*. Grada, Praha, 2000
- Krejčová L. *Dyslexie - Psychologické souvislosti*. Grada, 2019

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE?

- [Speciální podcast - O dyslexii: https://www.youtube.com/watch?v=LYd5_LYJKwE](https://www.youtube.com/watch?v=LYd5_LYJKwE)
- [Mise dyslexie - https://www.youtube.com/watch?v=45n2amEgtmQ](https://www.youtube.com/watch?v=45n2amEgtmQ)

Příloha pro dyslexii - Specifická porucha učení (anglické zdroje)

DOPLŇKOVÉ MATERIÁLY:

- <https://spellwizards.co.uk/primary-school-spelling-app>
- <https://www.golexic.com/>

BIBLIOGRAFIE:

- Hallberg, U; Klingberg, G. *Children with Special Needs*. Springer International Publishing AG 2023
- Daloiso, M. *Supporting Learners with Dyslexia in the Elt Classroom*. Oxford University Press 2017
- Franklin, D. *Helping Your Child with Language-Based Learning Disabilities: Strategies to Succeed in School and Life with Dyslexia, Dysgraphia, Dyscalculia, ADHD, and Processing Disorders*. New Harbinger Publications 2018

CHCETE SE DOZVĚDĚT VÍCE?

- Ried, G., Green. S. *100 ideas for supporting pupils with dyslexia*. London: Continuum, 2007
- <https://www.bdadyslexia.org.uk/dyslexia/about-dyslexia/what-is-dyslexia>
- <https://dyslexiada.org/dyslexia-basics/>
- https://www.youtube.com/watch?v=LYd5_LYJKwE